

Силабус курсу

Релігійний туризм і паломництво

Освітній ступінь: бакалавр

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Спеціальність: 242 Туризм і рекреація

1015 Travel, tourism and leisure

Освітньо-професійна програма: «Туризм»

Кількість кредитів: 3

Рік підготовки: 4-й, 8-й семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Мова викладання: українська

Керівник курсу

доц. кафедри туризму, к.і.н., Кашка Марія Юрїївна

Контактна інформація – mariia.kashka@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Релігійний туризм і паломництво» є опанування студентами ключових понять релігійного туризму та паломництва, вивчення історії розвитку та розуміння причин виникнення паломництва та релігійного туризму, усвідомлення місця релігійного туризму в сучасній індустрії туризму.

Основні завдання: здатність аналізувати туристичний потенціал територій, які перспективно використовуються для релігійних подорожей, освоїти процеси організації релігійних туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування, вміння розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання релігійного туристичного продукту.

Предметом вивчення дисципліни є характеристика ресурсної бази релігійного туризму в світі та Україні і особливості організації релігійних та паломницьких турів.

Навчальний контент

Змістовий модуль 1

Тема 1. Релігійний туризм і паломництво як об'єкт вивчення та навчальна дисципліна.

Основні поняття релігійного туризму та паломництва. Форми, типи і категорії релігійного туризму. Різновиди релігійного туризму. Проблема класифікації релігійного туризму. Особливості РТП порівняно з іншими видами туризму. Релігійно-туристичні об'єкти. Паломництво як туристське явище.

Тема 2. Розвиток релігійного туризму у світі.

Розвиток релігійного туризму в історичному розрізі: етапи становлення та розвитку релігійного туризму та паломництва. Сучасний стан розвитку релігійного туризму у світі. Місце РТП в сучасній індустрії туризму.

Тема 3. Суть та типи релігій.

Визначення та структура релігії. Функції релігії у суспільстві. Типологія сучасних релігій, віровчень.

Тема 4. Релігійний туризм і паломництво у християнстві.

Основи християнського віровчення. Поширення християнства у світі. Основні напрямки християнства. Православне паломництво. Православні центри, монастирі і храми як об'єкти паломництва. Культ святих і його роль у розвитку РТП. Єрусалим як світовий центр християнства. Католицизм: особливості паломництва та святині. Ватикан як центр католицького РТП.

Тема 5. Релігійний туризм і паломництво в іудаїзмі.

Основи віровчення. Сучасні течії іудаїзмі та традиції євреїв. Територія поширення іудаїзму. Об'єкти паломництва іудаїзму.

Тема 6. Релігійний туризм і паломництво в ісламі.

Основи віровчення. Територія поширення ісламу в світі. Найважливіші центри РТП в країнах ісламу. Хадж у Мекку як невід'ємна частина мусульманського віровчення. Архітектурні пам'ятки ісламу як місця паломництва.

Тема 7. Релігійний туризм і паломництво в буддизмі.

Основи віровчення буддизму та основні напрями. Поширення буддизму у світі. Основні об'єкти паломництва в буддизмі. Буддистські монастирі як об'єкти РТП. Особливості РТП в ламаїзмі.

Тема 8. Релігійний туризм і паломництво в індуїзмі.

Індуїзм. Основи віровчення. Особливості формування місць РТП в індуїзмі: місця діяльності богів та їх перевтілень, природні об'єкти і явища, релігійні споруди.

Змістовний модуль 2

Тема 9. Релігійний туризм і паломництво та національні й місцеві релігії.

РТП в Китаї та Японії і його зв'язок з національними релігіями (конфуціанство, даосизм, синтоїзм). Основні об'єкти поклоніння у країнах Далекого сходу. Традиційні віровчення народів їх роль у розвитку індустрії туризму в країнах Африки, Південної Америки та Океанії.

Тема 10. Релігійний туризм і паломництво в Україні.

Особливості сучасних релігій, поширених в Україні. Історія та сучасний стан розвитку релігійного туризму й паломництва в Україні. Християнські святині: лаври, церкви та монастирі України; місця з'явлення Богородиці, чудотворні ікони. Культурно-релігійні пам'ятки Криму. Єврейські релігійні святині в Україні. Святі місця хасидизму в Україні. Нормативно-правове забезпечення діяльності в галузі релігійного туризму в Україні.

Тема 11. Релігійне краєзнавство. Релігійний туризм та паломництво на Закарпатті.

Загальна характеристика релігійного туризму на Закарпатті. Напрями розвитку релігійного туризму на Закарпатті. Монастирі та дерев'яні церкви Закарпаття як об'єкти релігійного туризму і паломництва. Релігійні маршрути Закарпаття.

Тема 12. Особливості практичної організації поїздок у релігійному туризмі.

Релігійні маршрути: особливості та елементи організації. Особливості поїздок до християнських, буддистських, мусульманських та інших святинь.

Тема 13. Актуальні проблеми і перспективи розвитку релігійного туризму та паломництва.

Актуальні проблеми розвитку релігійного туризму у світі та Україні: соціокультурний, економічний та нормативно-правовий аспект. Перспективи розвитку релігійного туризму та паломництва в світі, Україні та Закарпатській області.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
ЗК 01	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 07	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК 09	Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми
СК 01	Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.
СК 02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
СК 03	Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.
СК 04	Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.
СК 05	Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.
	СК6. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).
СК 07	Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.
СК 08	Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.
СК 10	Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.
СК 11	Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.
СК 12	Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.
СК 14	Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.
СК 15	Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.
СК17	Здатність обирати оптимальні способи реалізації туристичних послуг, проводити дослідження споживчих ринків та планувати маркетингові заходи.
СК 20	Відстежувати тенденції функціонування національного та світового ринків туристичних послуг, встановлювати взаємозв'язок між розвитком туризму та соціально-економічними процесами у країні.
СК 21	Розробляти рекомендації для державних органів влади та органів місцевого самоврядування у сфері контролю за туристичною діяльністю.
СК 22	Розробляти, обґрунтовувати та впроваджувати стратегію зовнішньоекономічної діяльності підприємств туристичної галузі.
ПРН 01	Знати проблем і перспектив розвитку релігійних туристичних поїздок, як в Україні, так і за рубежом.
ПРН 01	Знати форми, типи і категорії релігійного туризму, його різновиди
ПРН 02	Знання релігійно-туристичних об'єктів

ПРН 07	Розуміти особливості організації релігійних туристичних подорожей порівняно з іншими видами туризму
ПРН 07	Знати особливості релігійного туризму у християнській, ісламській, буддистській, іудейській культурі, індуїзмі
ПРН 09	Аналізувати основи віровчень, території поширення, основних об'єктів паломництва у християнській, ісламській, буддистській, іудейській культурі, індуїзмі
ПРН 09	Оцінювати, вживати та тлумачити ключові поняття релігійного туризму і паломництва

Літературні джерела **Основна література**

1. Ковальчук А.С. Конфесійно-географічна характеристика релігійно-паломницьких об'єктів в Україні. Монографія. – Львів: Фенікс, 2002. – 120 с.
2. Сапелкіна З. П. Релігійний туризм: навч. посібник - Київ, «Альтерпрес», 2009.
3. Сапелкіна З.П. Релігія і культура. Релігійний туризм: навч. посіб. / З.П. Сапелкіна – К.: Вид-во Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2012.
4. Яроцький П. Л. Паломницький (релігійний) туризм в Україні: перспективи розвитку. // Релігієзнавство. Навчальний посібник: 2-ге вид. - К., 2004.

Допоміжна література

1. Бухарев И. Чудотворные иконы Пресвятой Богородицы. История их и изображения. – К, 1999.
2. Головащенко С.П. Історія християнства. Курс лекцій. Навчальний посібник. – К., 1999.
3. Гординський С. Українська ікона 12-18 століття. – Філадельфія. – 1973.
4. Ковальчук А.С. Географія релігії в Україні. Монографія. – Львів: Видав. Центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 308 с.
5. Павлов С.В., Мезенцев К.В., Любіцева О.О. Географія релігій. – К., 1998.
6. Релігієзнавчий словник / Під ред. професора А.Колодного і Б.Лобовика. – К., 1996.
7. Людина і світ. Науково-популярний релігієзнавчий журнал. – 1989-2005. – №№ 1-12.
8. Смолій В. А., Федорченко В. К., Цибух В. І. Енциклопедичний словник-довідник з туризму / Передмова В. М. Литвина. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. – 372 с.
9. Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму: навчальний посібник. – К.: Знання, 2011. – 334 с.
10. Hopfe M. Lewis. Religions of the Wold. – New–York: Macmillan Publishing Company – London: Collier Macmillan Publishers, 1987.– 460 p.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Божук К. Поняття, функції та завдання релігійного туризму // ВІСНИК ЛЬВІВ. УН-ТУ: Серія геогр. - Вип. 38., 2010. – С. 37–44 - http://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=7&ved=0CF4QFjAG&url=http%3A%2F%2Fgeograf.lnu.edu.ua%2FPublik%2FPeriod%2Fvisn%2F38%2F006_Bozhuk.pdf&ei=VCbpUuWzKI2rhQecnIC4BA&usg=AFQjCNEpK0QbWq0_ofA-bEbEHwvm6w18w&sig2=dfO-keNK17gk9SxHWP-YWQ
2. Кузик С.П. Релігійно-паломницький туризм / Географія туризму - http://pidruchniki.ws/1842112043764/turizm/religiyno-palomnitskiy_turizm
3. Мальська М.П. Релігійний туризм / Міжнародний туризм і сфера послуг - http://pidruchniki.ws/17910211/turizm/religiyniy_turizm
4. Сапелкіна З.П. Релігієзнавчий туризм в Україні - http://tourlib.net/statti_ukr/sapelkina.htm
5. Чміль О., Чміль В. Релігієзнавчі мандрівки та релігійний туризм - http://tourlib.net/statti_ukr/chmil.htm
6. Яроцький П. Філософський аспект паломницького (релігійного) туризму в Україні / Філософія туризму. - К.: Кондор, 2004. - 268 с. - http://tourlib.net/books_ukr/filotur111.htm

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Оцінювання

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	50	100
13	12	13	12		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)

		(сумарна)		
Практичні (семінарські) заняття	5	30	4	30
Тестування при тематичному оцінюванні	2	8	2	8
Презентація	1	12	1	12
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

До силабусу додаються навчально-методичні матеріали з дисципліни, що знаходяться у відповідному контенті на системі електронного навчання Moodle.